

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Daniely Zemanové a soudce Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **V. C. N.**, zast. JUDr. Irenou Slavíkovou, advokátkou se sídlem Wenzigova 5, Praha 2, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, P. O. Box 78, Praha 3, proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 4. 2014, čj. CPR-2887-3/ČJ-2014-930310-V238, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 1. 2015, čj. 4 A 19/2014-81,

t a k t o :

I. Kasační stížnost s e z a m í t á .

II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci

[1] Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (správní orgán I. stupně) vydala dne 23. 1. 2014 rozhodnutí, kterým bylo žalobci podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 ve spojení s § 119 odst. 1 písm. c) bod 2. zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, uloženo správní vyhoštění a stanovena doba jednoho roku, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území členských států Evropské unie. Správní orgán I. stupně podle § 118 odst. 1

zákonu o pobytu cizinců stanovil počátek doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území od okamžiku, kdy cizinec pozbude oprávnění k pobytu na území České republiky. Zároveň podle § 118 odst. 3 téhož zákona stanovil dobu k vycestování, a to do 20 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí. Konečně konstatoval, že podle § 120a zákona o pobytu cizinců se na žalobce nevztahují důvody znemožňující vycestování dle § 179 téhož zákona. Odvolání žalobce zamítla žalovaná rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto rozsudku.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalované žalobu k Městskému soudu v Praze. Ten žalobu zamítl rozsudkem ze dne 27. 6. 2014, čj. 4 A 19/2014-47. Uvedený rozsudek zdejší soud zrušil ke kasační stížnosti žalobce rozsudkem ze dne 30. 10. 2014, čj. 10 Azs 175/2014-25, pro procesní vadu a vrátil věc tomuto soudu k dalšímu řízení. Procesní vada spočívala v tom, že předvolání k ústnímu jednání před městským soudem nebylo řádně doručeno právní zástupkyni žalobce, která se v důsledku toho k jednání nedostavila.

[3] Městský soud v dalším řízení žalobu opětovně zamítl v pořadí již druhým rozsudkem, který je označen v záhlaví tohoto rozsudku. Nepřisvědčil námitce, že se žalovaná dostatečně nezabývala přiměřeností dopadů svého rozhodnutí. Městský soud konstatoval, že žalovaná při rozhodování o správním vyhoštění žalobce správně přihlédla ke všem skutečnostem vyžadovaným dle § 174a zákona o pobytu cizinců. Dále pak uvedl, že žalovaná zjistila skutkový stav, o kterém nelze mít důvodné pochybnosti. Konečně uzavřel, že správním vyhoštěním žalobce nedojde k porušení ani čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, ani čl. 10 Listiny základních práv a svobod.

II.

Stručné shrnutí argumentů obsažených v kasační stížnosti a vyjádření žalované

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti uvedenému rozsudku městského soudu včasnou kasační stížnost, a to z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., ve skutečnosti ji však podává i z důvodu podle písm. b) cit. ustanovení.

[5] V kasační stížnosti stěžovatel stručně shrnuje svou životní situaci v ČR a důvody, proč v minulosti (v roce 2006) vycestoval ze své země původu do ČR. Uvádí, že je podruhé ženatý. Manželku, která rovněž pochází z Vietnamu a která má v ČR udělen trvalý pobyt, potkal v ČR a pomáhal jí s výchovou nyní již dospělé dcery, s níž se dosud navštěvují. Manželka stěžovatele má zdravotní potíže s páteří a pohybovým ústrojím, v ČR se léčí a je na stěžovateli závislá, jak pokud jde o péči, tak finančně. Stěžovatel za svůj domov považuje ČR, kde žije nepřetržitě od svého příchodu na území. Má zde ekonomické, sociální a kulturní zázemí, přispívá na dobročinné organizace. Kontakty stěžovatele s českými přáteli ukazují na to, že se začlenil do české společnosti a že má v ČR vazby trvalého charakteru. Naopak, bývalá manželka společně s dětmi stěžovatele žije ve Vietnamu a od doby stěžovatelova vycestování nemají prý spolu žádný kontakt. Stěžovatel prý ani nemá ve Vietnamu žádný majetek, rodinné ani žádné jiné trvalé vazby.

[6] Stěžovatel tvrdí, že uložením správního vyhoštění došlo v jeho případě k nepřiměřenému zásahu do jeho soukromého a rodinného života a tím k porušení § 119a a § 174a zákona o pobytu cizinců. V kasační stížnosti namítá, že správní orgány ani soud

pokračování

neposoudily přiměřenost tohoto zásahu dostatečně a správně. Správní orgány i soud dospěly k závěru, že v případě stěžovatele převážil veřejný zájem na jeho vyhoštění nad jeho právem na soukromí a na rodinný život. Stěžovatel ovšem namítá, že došlo k porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, k čemuž obecně odkazuje na judikaturu ESLP a na judikaturu Ústavního soudu, zejména na náleze ze dne 21. 4. 1999, sp. zn. II. ÚS 178/99 (*zdejší soud již na tomto místě považuje za nezbytné uvést, že takový náleze neexistuje. Stěžovatel měl zřejmě na mysli náleze sp. zn. II. ÚS 178/98 – pozn. NSS*). Dle stěžovatele je totiž zjevné, že jeho osoba nepředstavuje z hlediska pobytového režimu žádné nebezpečí ze strany narušení bezpečnosti státu či veřejného pořádku.

[7] Z těchto důvodů stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[8] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že na svých závěrech v napadeném rozhodnutí trvá. Z tohoto důvodu žalovaná navrhuje kasační stížnost zamítnout.

III.

Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[9] V projednávané věci se jedná již o druhou kasační stížnost stěžovatele ve stejné věci. Opakovaná kasační stížnost je podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. obecně nepřipustná. Základním smyslem této úpravy je, aby se zdejší soud nemusel opakovaně zabývat týmiž případy [srov. např. náleze ze dne 8. 6. 2005, sp. zn. IV. ÚS 136/05 (N 119/37 SbNU 519)]. Nepřipustnost kasační stížnosti se tedy týká především otázek, které Nejvyšší správní soud v téže věci závazně posoudil, resp. mohl posoudit (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 22. 3. 2011, čj. 1 As 79/2009-165, č. 2365/2011 Sb. NSS).

[10] Nepřipustnost kasační stížnosti dle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. nicméně nelze vztáhnout na případy, kdy Nejvyšší správní soud vytýká krajskému soudu procesní pochybení, aniž by se však zabýval věcí samou. V nyní posuzované věci městský soud vydal nové rozhodnutí poté, co jeho původní rozsudek zdejší soud zrušil pro procesní pochybení, spočívající v nedoručení předvolání k ústnímu jednání zástupkyni stěžovatele. Námitkami, které stěžovatel vznesl v nyní posuzované kasační stížnosti, se zdejší soud ve svém prvním rozsudku zabývat nemohl. Kasační stížnost je proto přípustná.

[11] Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů; neshledal přitom, že by napadený rozsudek trpěl vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[12] Stěžovatel v kasační stížnosti namítl, že správní orgán ani soud se nezabývaly otázkou, že jeho manželka by na území Vietnamu (v případě, že by vycestovala se stěžovatelem) nemohla využívat tak kvalitní lékařské péče jako v ČR. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že tuto námitku stěžovatel uplatnil poprvé až v kasační stížnosti a správní orgány ani městský soud neměly možnost se jí věcně zabývat. Přitom jde o

námitku, kterou stěžovatel rozhodně mohl uplatnit již dříve v řízení před městským soudem. Neučinil-li tak, je tato námitka nyní nepřijatelná (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

[13] Kasační stížnost není důvodná.

[14] Předně Nejvyšší správní soud stručně shrnuje skutečnosti vyplývající z předložených spisů, které jsou rozhodné pro posouzení projednávané věci. Dne 4. 4. 2011 byl stěžovatel kontrolován příslušným policejním orgánem, nepředložil žádný doklad totožnosti a uvedl nepravou identitu. Následně policejní orgán zjistil pravou identitu stěžovatele a předal stěžovatele k dalším opatřením správnímu orgánu I. stupně. Bylo zjištěno, že stěžovatel nelegálně vstoupil na území ČR mimo hraniční přechod již v březnu 2006. Dne 19. 3. 2006 vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí o správním vyhoštění. Následně požádal stěžovatel o mezinárodní ochranu. Jeho žádosti nebylo vyhověno a kasační stížnost stěžovatele v této věci byla dne 24. 1. 2008 odmítnuta pro nepřijatelnost (rozsudek NSS ze dne 20. 12. 2007, čj. 4 Azs 115/2007). Stěžovateli byl posléze vydán výjezdní příkaz s platností od 20. 3. 2008 do 28. 3. 2008. Stěžovatel však území ČR neopustil.

[15] Podle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců *[r]ozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 nelze vydat, jestliže jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince*. Návod na posouzení otázky přiměřenosti poskytuje správním orgánům § 174a cit. zákona. Podle něj při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí *správní orgán* *zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště*.

[16] Nejvyšší správní soud byl kasační stížností stěžovatele povolán k přezkoumání jen některých z výše uvedených kritérií přiměřenosti. Stěžovatel v podstatě namítá, že správní orgány a soud nesprávně, resp. nedostatečně posoudily kritérium délky jeho pobytu na území ČR, jeho věk, povahu a pevnost jeho rodinných vztahů v ČR, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby v ČR, a absenci vazeb na zemi jeho původu. Dále namítá, že správní orgány, resp. soud nedostatečně zohlednily nepříznivý zdravotní stav jeho nynější manželky, pro který je závislá na jeho péči.

[17] Nejvyšší správní soud shledal námitku nedostatečného posouzení přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života nedůvodnou. Lze souhlasit s názorem žalované, že v situacích, jako je věc stěžovatele, představuje správní vyhoštění vždy určitý zásah do soukromého nebo rodinného života cizince a je tedy třeba posuzovat proporcionalitu (přiměřenost) mezi veřejným zájmem na vyhoštění a ochranou soukromého nebo rodinného života cizince.

[18] Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 5. 3. 2013, čj. 8 As 118/2012-45, uvedl, že při posuzování přiměřenosti zásahu rozhodnutím je nutné vycházet především z judikatury ESLP vztahující se k čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Tato judikatura zohledňuje zejména: (1) rozsah, v jakém by byl rodinný nebo

pokračování

soukromý život narušen, (2) délku pobytu cizince ve smluvním státě, který hodlá cizince vyhostit, (3) rozsah sociálních a kulturních vazeb na tento stát, (4) existenci nepřekonatelné překážky k rodinnému či soukromému životu v zemi původu, např. nemožnost rodinného příslušníka následovat cizince do země jeho původu, (5) „imigrační historii“ cizince, tedy porušení pravidel cizineckého práva v minulosti, (6) povahu a závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem (srov. např. rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 18. 10. 2006, *Üner proti Nizozemsku*, stížnost č. 46410/99, §§ 57-58, a rozsudek ESLP ze dne 31. 1. 2006, *Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku*, stížnost č. 50435/99, § 39). Z bohaté judikatury, týkající se správního vyhoštění, plyne, že pokud cizinec založí svůj rodinný život v České republice s vědomím, že zde pobývá nelegálně a jeho osud na zdejším území je proto nejistý, nepůjde zpravidla o zásah do soukromého a rodinného života (např. cit. věc *Rodrigues da Silva*, či rozsudek NSS ze dne 28. 2. 2014, čj. 5 As 102/2013-31). Výjimkou z tohoto pravidla by mohlo být například narození dítěte, v jehož nejlepším zájmu by bylo, aby stěžovatel nebyl z území vyhoštěn. V tomto případě se však o takovou situaci nejedná. Tímto považuje zdejší soud obecnou námitku rozporu s judikaturou ESLP za dostatečně vyřízenou.

[19] Jde-li o obecný odkaz stěžovatele na nález Ústavního soudu, sp. zn. II. ÚS 178/98 (nesprávně stěžovatelem citovaného – viz bod [6] shora), zdejší soud uvádí, že tento odkaz je nepřipadný. V daném případě byly skutkové okolnosti věci jiné, jednalo se o otázku sloučení rodiny a zásah do soukromého a rodinného života účastníka řízení, který se oženil s občankou ČR, z tohoto svazku se mu narodila dcera a tato dcera byla v době řízení nezletilá (2 roky).

[20] Těmto kritériím odpovídá také § 174a zákona o pobytu cizinců, podle něhož otázku přiměřenosti městský soud i žalovaná posuzovaly. Městský soud posuzoval žalobní námitky obsahově shodné s námitkami kasačními na s. 4 a 5 napadeného rozsudku. K námitkám věku a délky pobytu na území ČR konstatoval, že ze skutkových okolností případu obsažených ve správním spise vyplynulo, že stěžovatel nelegálně vstoupil a pobýval na území ČR již v roce 2006. Zdejší soud upozorňuje též na to, že ze správního spisu vyplynulo, že stěžovatel následně opakovaně nerespektoval rozhodnutí o vyhoštění, resp. výjezdní příkaz. V době vstupu stěžovatele na území ČR bylo stěžovateli 46 let. Žalovaná připustila, že v tomto věku mohlo být pro stěžovatele obtížné se integrovat do zcela jiného prostředí (ČR), naopak, usoudila, že tomu tak nemůže být v případě návratu stěžovatele do země původu, neboť v ní prožil většinu svého života a nejedná se o jiné prostředí a s tímto závěrem se městský soud ztotožnil. K tomu zdejší soud dodává, že stěžovatel v průběhu správního ani soudního řízení zjištěné skutkové okolnosti nezpochybnil.

[21] Dle městského soudu byla dostatečně prozkoumána a zohledněna intenzita vazeb k domovskému státu stěžovatele. Ta byla posouzena na základě skutečnosti, že stěžovatel ve Vietnamu prožil většinu svého života a dále na základě toho, že ve Vietnamu žije jeho bývalá manželka, stejně jako jeho děti. Stěžovatel namítá, že městský soud nezkoumal, zda s uvedenými osobami, žijícími ve Vietnamu, udržuje kontakt. Takové zkoumání považoval městský soud za nadbytečné. K tomu zdejší soud poznamenává, že městský soud vzal tvrzení stěžovatele, že kontakt s předchozí rodinou

neudržuje, za pravdivé a nebylo tudíž třeba jej ověřovat. Tato skutečnost však nemá ve vzájemné souvislosti s ostatními fakty za následek nepřiměřenost zásahu rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatele.

[22] Pokud jde o ekonomické poměry a společenské a kulturní vazby stěžovatele navázané na území České republiky, ty byly posouzeny s ohledem na stěžovatelovo zaměstnání a jeho tvrzení, že je mezi zákazníky dobře znám. Jeho vazby na české přátele a jeho finanční příspěvky dobročinným organizacím nebyly ve správním řízení prokázány (celá jména přátel si nebyl schopen stěžovatel vybavit, příspěvky nebyl schopen doložit, jiné skutečnosti neuváděl). Tvrdí-li stěžovatel, že nebyla zohledněna jeho bezúhonnost, nelze tomu přisvědčit. Naopak, správní orgány se touto skutečností zabývaly, avšak dospěly k závěru, že stěžovatel bezúhonný není. Opakovaně nerespektoval rozhodnutí o vyhoštění, navíc sám přiznal, že v ČR pracuje, avšak to není legálně možné, pokud nemá pracovní povolení vydávané na základě pobytového titulu. Zdejší soud, stejně jako městský soud, neshledal v posouzení těchto kritérií žádné pochybení.

[23] Městský soud i žalovaná se dále zabývaly povahou a pevností rodinných vztahů stěžovatele v ČR, přičemž nikterak nezpochybnila hloubku vztahu mezi stěžovatelem a jeho manželkou. Po posouzení zjištěných skutečností však konstatovaly, že existence tohoto vztahu není nijak vázána na území České republiky. Manželka rovněž pochází z Vietnamu, v České republice má povolen trvalý pobyt a může se stěžovatelem do země společného původu vycestovat. Za hlavní kritérium, jak správně podotýká městský soud, je zde třeba považovat okolnost, že stěžovatel na území České republiky povolený pobyt nemá a neměl. Na této skutečnosti nic nemění ani snaha stěžovatele pobyt zlegalizovat. Nelze ani odhlédnout od skutečnosti, jak správně upozornila žalovaná, že oprávněnost svého pobytu na území ČR stěžovatel vždy řešil teprve poté, co se „brozba rozhodnutí o správním vyhoštění stala intenzivní“ (viz s. 5 uprostřed rozhodnutí žalované).

[24] Jde-li o tvrzení stěžovatele, že si k nevlastní dceři (dcera jeho současné manželky) vypěstoval silný a vzájemný citový vztah, zdejší soud toto tvrzení nijak nezpochybňuje. Je však třeba vzít v úvahu, že ani tato skutečnost nepředstavuje v případě dospělé a zcela samostatné nevlastní dcery důvod, pro který by vyhoštění stěžovatele znamenalo nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života.

[25] Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 26. 2. 2014, čj. 8 As 109/2013 - 34 dovodil, že „[s]právní orgán musí vedle jednotlivých aspektů obsažených v § 174a zákona o pobytu cizinců zohlednit i další obdobná kritéria, budou-li v konkrétním řízení zjištěna“. Podle názoru zdejšího soudu tak žalovaná i městský soud správně učinily. Nad rámec toho, co zejména ukládá § 174a zákona o pobytu cizinců, se věnovaly otázce zdravotního stavu manželky stěžovatele. Výsledek, k němuž na základě této věci žalovaná dospěla, je správný a přezkoumatelný. Z předložených lékařských zpráv totiž nevyplývá, že by byla manželka stěžovatele odkázána na péči jiných osob, či dokonce přímo na péči stěžovatele. Na této skutečnosti nic nemění ani argument stěžovatele, který až do budoucna předpokládá, že se tato situace může změnit, protože s rostoucím věkem se zdravotní stav manželky bude zhoršovat. To lze obecně konstatovat o kterémkoliv člověku. Ekonomická závislost manželky na stěžovateli rovněž nebyla dostatečně prokázána. Městský soud vycházel

pokračování

z tvrzení stěžovatele i samotné manželky stěžovatele, že si v současné době obstarává prostředky na obživu sama formou brigády.

[26] Zdejší soud má za to, že městský soud věc správně a přezkoumatelným způsobem posoudil; žalovaná se podrobně zabývala všemi kritérii, která stanoví § 174a zákona o pobytu cizinců a jež je zejména třeba zohlednit při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona.

[27] Výše uvedená kritéria je podle rozsudku NSS, sp. zn. 8 As 118/2012, cit. v bodě [18] shora, třeba posoudit ve vzájemné souvislosti a porovnat zájmy jednotlivce na pobytu v dané zemi s opačnými zájmy státu, např. nebezpečím pro společnost či ochranou veřejného pořádku. Ve věci stěžovatele spočívá zájem státu konkrétně v ochraně veřejného pořádku a ještě konkrétněji v kontrole ilegálního přistěhovalectví, nikoliv v nebezpečí pro stát. Každý si je vědom toho, že porušením rozhodnutí správního orgánu nebo soudu anebo porušením právních norem se vystavuje nebezpečí postihu. Toho si musel být vědom i stěžovatel, přesto úmyslně nerespektoval vůli správních orgánů, aby toto území opustil a po nějakou dobu na něj nevstupoval. Zdejší soud proto nemůže akceptovat námitku stěžovatele, že faktickým mařením úředního rozhodnutí není dostatečně naplněna důvodná obava, že by narušil veřejný pořádek.

[28] Námitky stěžovatele jsou proto nedůvodné.

IV. Závěr a náklady řízení

[29] Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[30] O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch; žalované žádné náklady řízení nad rámec její běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. května 2015

Zdeněk Kühn
předseda senátu